VEDLEGG 1

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunnskapsministeren

Utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
26/4768		20. oktober 2026

Representantforslag 318 S (2024-2025) om å styrke private barnehagers medvirkning, klageadgang og rettssikkerhet gjennom konkrete endringer i finansieringsforskriften

Jeg viser til forslagene fra representantene Simen Velle, Lill Harriet Sandaune, Line Marlene Haugen, Joakim Myklebost Tangen om å styrke private barnehagers medvirkning, klageadgang og rettssikkerhet gjennom konkrete endringer i forskrift om finansiering av private barnehager (finansieringsforskriften). Jeg vil her gi en overordnet vurdering av forslagene, uten å gå i detalj på de enkelte elementene.

Jeg vil først minne om barnehagesektoren har forandret seg mye på årene som har gått siden barnehageforliket i 2003. Det har vært bred enighet om behovet for et regelverk som er tilpasset den barnehagesektoren vi har i dag, og å sikre ungene våre likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet. Det nye regelverket er basert på et omfattende arbeid, innspill fra flere offentlige høringer og et bredt forlik på Stortinget.

Representantene fremmer forslag om detaljerte krav til innsyn, høring, begrunnelse, klage og dokumentasjon. Vi har i dagens lovverk generelle regler som sikrer både retten til å bli hørt, retten til innsyn og forvaltningens dokumentasjons- og begrunnelsesplikter, som fremgår av forvaltningsloven og offentlighetsloven. Reglene gir uttrykk for en avveining av hensynet til rettsikkerhet og åpenhet, mot hensynet til ressursbruk og vern av interne prosesser i forvaltningen. Stortinget har for litt over ett år siden vedtatt ny forvaltningslov, som viderefører de sentrale rettssikkerhetsprinsippene.

Postadresse: Postboks 8119 Dep 0032 Oslo
Kontoradresse: Kirkeg. 18 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 872 417 842

I tillegg er det innført detaljerte krav i barnehageloven og finansieringsforskriften om hvordan private barnehager skal finansieres. Til sammen gir regelverket svært god rettssikkerhet for de private barnehagene. Å innføre flere rettigheter til private barnehager enn det som generelt gjelder andre private aktører og som følger av blant annet den nylig vedtatte forvaltningsloven, vil gi økt byråkratisering og et mer ressurskrevende regelverk å forvalte for kommunene. Dette må kommunene kompenseres økonomisk for. Regjeringen kan heller ikke i forskrift gjøre unntak fra krav i de generelle lovene.

Jeg vil også vise til at det er problematisk at Stortinget dikterer innholdet i en forskrift, hvor kompetansen er lagt til departementet. Stortinget har gjennom vedtakelsen av barnehageloven trukket opp grensene for departementets forskriftskompetanse. Jeg kan ikke gi regler i forskrift som er i strid med lovhjemmelen.

I tillegg til å gå lengre enn de generelle lovreglene vi har i dag, er det flere av forslagene til representantene som overlapper med disse reglene. Dette innebærer en unødvendig dobbeltregulering, som kan skape uklarhet om hva som gjelder, og et mer tungvint, byråkratisk og uoversiktlig regelverk å forvalte.

Konsekvensene av forslagene som fremsettes må utredes nærmere, og deretter sendes på offentlig høring før eventuell fastsettelse. Eventuelle endringer vil derfor uansett ikke kunne få virkning for tilskuddsåret 2027.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

VEDLEGG 2

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunnskapsministeren

Utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	26/4768-	4. november 2026

Svar på spørsmål til Dok. 8:318 S (2025–2026) om å styrke private barnehagers medvirkning, klageadgang og rettssikkerhet gjennom konkrete endringer i finansieringsforskriften

Jeg viser til følgende spørsmål fra Utdannings- og forskningskomiteen til Representantforslag 318 S (2025–2026):

> *Forslagsstillerne viser til at private barnehager i søknadsordningen for dekning av pensjonskostnader som ikke dekkes gjennom pensjonstilskuddet, må dekke et bunnfradrag på fem prosent selv, og foreslår at dette bunnfradraget fjernes. Hva vil være den årlige budsjettmessige kostnaden for staten ved å fjerne bunnfradraget på fem prosent i søknadsordningen for pensjon for private barnehager, basert på de nyeste tilgjengelige tallene?*

Private barnehager har i henhold til søknadsordningen for pensjonstilskuddet krav på å få dekket pensjonsutgifter som overstiger fem prosent av beløpet som dekkes gjennom det ordinære pensjonspåslaget. Med kostnader på gjeldende nivå i barnehagene, utgjør utgiftene under denne grensen 65 mill. kroner.

I beregningene som ligger til grunn for gjeldende regelverk har Kunnskapsdepartementet på usikkert grunnlag lagt til grunn at «fem prosent»-regelen vil motvirke at barnehagene tilpasser seg utover gjeldende nivå. Dersom denne regelen fjernes slik at barnehagene får dekket utgiftene sine fullt ut, oppad begrenset til taket i søknadsordningen på 16 prosent, vurderer regjeringen at kommunesektoren må kompenseres både for at kommunene må dekke en større del av barnehagenes eksisterende pensjonsutgifter, i tillegg til tilpasningseffekter som følge av at barnehagene vil få insentiver til å pådra seg høyere

Postadresse: Postboks 8119 Dep 0032 Oslo
Kontoradresse: Kirkeg. 18 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 872 417 842

pensjonsutgifter enn de har i dag. Ved full tilpasning, dvs. at alle barnehagene tilpasser pensjonsutgiftene opp mot taket i søknadsordningen på 16 prosent, anslås kostnaden til 1 075 mill. kroner.

I anslagene over har departementet lagt til grunn barnehagenes regnskapsrapportering for 2024. Det er i tillegg lagt til grunn at alle barnehager tilknyttet Private barnehagers landsforbund (PBL) har midlertidig forhøyede utgifter på 1,7 prosentpoeng sammenlignet med regnskapene for 2024 på grunn av tilslutning til fellesordningen for AFP. Det er usikkerhet knyttet til anslagene.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur